

Addiko Bank

Godišnji izveštaj za 2019.

Addiko Bank a.d. Beograd

Ključni podaci

Rezultati poslovanja Addiko Bank a.d. Beograd na osnovu finansijskih izveštaja sastavljenih u skladu sa MSFI

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

	2019.	2018.
Bilans uspeha (u hiljadama dinara)	01.01.-31.12.	01.01.-31.12.
Neto prihod od poslovanja	4,953,980	4,438,148
Neto prihod po osnovu kamata	3,584,298	3,169,165
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1,369,682	1,268,983
Drugi operativni prihodi	668,586	767,435
Operativni rashodi	-4,248,008	-4,149,380
Operativni rezultat pre rezervisanja za kreditne rizike	1,374,558	1,056,203
Troškovi rezervisanja za kreditne rizike	-226,370	284,523
Porez na dobitak	-40,493	-40,768
Rezultat perioda nakon oporezivanja	1,107,695	1,299,958
Bilans stanja (u hiljadama dinara)	31.12.2019.	31.12.2018.
Krediti i potraživanja od komitenata	67,586,939	73,001,855
Depoziti i finansijske obaveze prema komitentima	60,988,985	65,789,053
Kapital	22,386,667	21,397,933
Ukupna aktiva	94,756,170	100,118,520
Ključni pokazatelji poslovanja	2019.	2018.
Neto prihod po osnovu kamata/ukupna aktiva	3.78%	3.17%
Odnos troškova i prihoda (CIR)	67.18%	71.40%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	26.30%	16.56%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	27.05%	18.44%
Broj zaposlenih na dan izveštaja	558	585
Broj ekspozitura	37	38

Godišnji izveštaj o poslovanju sastavlja se u skladu sa članom 29. Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/13, 30/2018 i 73/2019 - dr. zakon) i sadrži:

Sadržaj

Pismo Izvršnog odbora	3
Godišnji izveštaj o poslovanju Addiko Bank a.d. Beograd	4
1. O Addiko banci	4
2. Makroekonomsko okruženje	4
3. Značajni događaji u 2019.	4
3.1. Listiranje Addiko Grupe na berzi	4
3.2. Retail.....	4
3.3. Corporate.....	5
3.4. Digitalna transformacija.....	5
3.5. Fokus na unapređenje iskustva klijenata	5
3.6. Kontinuirano upravljanje troškovima i povećanje efikasnosti.....	6
3.7. Pregled poslovne strategije	6
3.8. Ekspoziture	6
3.9. Ukratko o finansijskom rezultatu	6
3.10. Društveno odgovorno poslovanje	7
4. Finansijski izveštaji	9
4.1. Analiza bilansa uspeha.....	9
4.2. Analiza bilansa stanja.....	10
5. Upravljanje ljudskim resursima	11
6. Sistem interne kontrole za računovodstvene procedure	12
7. Upravljanje finansijskim rizicima	12
7.1. Kreditni rizik	13
7.2. Rizik likvidnosti i kamatni rizik.....	13
7.3. Devizni rizik i ostali tržišni rizici	14
7.4. Rizik izloženosti	14
7.5. Operativni rizik	14
7.6. Adekvatnost sistema upravljanja rizicima	14
8. Očekivanja	15
9. Organizaciona šema	15

Letter from the Executive Board

Dear Sir/Madam,

We finished another challenging, yet successful year. We continued our course of a bank specialised for consumer and SME lending. At the same time, we especially take pride in the fact that the year 2019 was also a year of us proving our role of a digital transformation leader in the Serbian banking market. We also continually endeavour to make Addiko Bank an attractive place for work and advancement.

User experience and digital innovations made us stand out from other banks. In previous years, although it is not visible in our products, we were occupied with digitalisation and streamlining of processes. As a logical next step, we introduced the m-loan and an authorised overdraft approval through the m-banking application - end-to-end digital products which may be applied for by Addiko Bank clients 24/7 all year round. At the moment of its launching, the m-loan was a unique product in the Serbian banking market. Such a digital product was introduced based on client needs. In early Q4 we already had a thousand m-products sold. At the same time, the simplicity and quality of the m-banking application was rated by clients in Google Play and App Store. At the end of 2019, the average grade at these platforms was 4.6, which is the best grade in the category of banking applications in the Serbian market.

In the course of 2019, Addiko Bank had an excellent result in the segments of retail and corporate financing. In cash loans, being one of our focus areas, we made a net growth of EUR 26 million or 17%. We placed almost EUR 200 million of corporate loans, a half of which amount comprised SME loans. We focused on production through an innovative digital platform for business process management, we introduced new products, improved user experience and, as a result, we recorded EUR 16 million of SME loans from the beginning of the year.

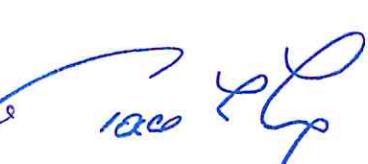
We do not only formally say that we take care of our employees. We take special pride in internally promoting 68 employees, a half of them working with the Retail segment. Moreover, we introduced flexible working hours, a day off for birthday and children's first day of primary school.

Despite significant challenges from the regulatory side and numerous restrictions, the Addiko team achieved an excellent result and continued a positive trend lasting from the launching of the brand. Furthermore, such excellent results, recorded not only in Serbia, but in all other countries as well, represent a confirmation of the adopted strategy successfully driving the Bank's operations. Therefore, we may say that we will continue with our focus areas (retail and SME lending) in 2020 as well and that we will keep posing challenges in the market within the digital segment and initiating changes through upgrading our m-banking application.

Sincerely,
Executive Board of Addiko Bank a.d. Beograd

Vojislav Lazarević
Chairman of the Executive Board

Vladimir Stanisavljević
Member of the Executive Board

Nebojša Pantelić
Member of the Executive Board

Mirko Španović
Deputy Chairman of the Executive Board

Member of the Executive Board

Godišnji izveštaj o poslovanju Addiko Bank a.d. Beograd

1. O Addiko banci

Addiko Bank a.d. Beograd (u daljem tekstu Addiko Banka) je deo međunarodne finansijske grupacije sa sedištem u Beču, Austrija. Addiko Grupa posluje na pet tržišta: Srbija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Slovenija i Crna Gora. Strategija Addiko Grupe je fokusiranost na tržišta zemalja jugoistočne Evrope i sa klijentima odnosno njihovim potrebama u centru pažnje. Poslovanje Addiko banke fokusirano je na kreditiranje građana, malih i srednjih preduzeća kao i na usluge platnog prometa. Ovo su fokusi u svim zemljama u kojima Addiko posluje. Takođe, postoji mogućnost polaganja online depozita u Austriji i Nemačkoj. U svim zemljama Addiko Grupa ima oko 860 hiljada klijenata. Strategija Addiko banke je da isporučuje klijentima jedinstveno iskustvo kroz strategiju praktičnog bankarstva koje je Addiko kao brend doneo na tržište - fokusirani smo na bitno, efikasni smo i jednostavno komuniciramo. Standardizovani su proizvodi i usluge na nivou cele Grupe i to posebno kada su u pitanju fokus područja kredita za stanovništvo i MSP sektor kako bi se povećala efikasnost i smanjili rizici, a pri tom da klijenti imaju najbolju moguću uslugu.

Od dana 12. jula 2019. godine Addiko Bank AG je listirana na Bečkoj berzi (Vienna Stock Exchange). Na ovaj način je smanjeno učešće Al Lake (Luxembourg) S.à r.l., društva koje je bilo u indirektnom vlasništvu fondova kojima upravlja Advent International i Evropska banka za obnovu i razvoj, na 44,99%, dok je ostatak akcija u slobodnom opticaju. Ažurni podaci o vlasničnoj strukturi su dostupni na <https://www.addiko.com/shareholder-structure/>. Promena nije bilo kada je u pitanju Addiko Bank a.d. Beograd tako da je matična banka Addiko Bank AG 100% vlasnik lokalne banke.

2. Makroekonomsko okruženje

Iako se nastavlja snažan tempo ekonomskog rasta, za razliku od prethodne godine ostvarena je stopa rasta ispod 4 odsto. U naredne dve godine očekuje se dalje blago usporavanje kao posledica slabljenja eksterne tražnje i delimično ograničenja domaćih kapaciteta. Nastavlja se relaksirana monetarna politika, kao posledica niskih inflatornih tendencija i veoma ekspanzivne politike ECB. Faktori na strani ponude, naročito niske cene energenata, ukazuju da ne treba očekivati pojavu inflatornih pritisaka u skorijem periodu. Ekspanzivna faza kreditnog ciklusa se nastavlja kroz snažan rast kreditiranja nefinansijskog privatnog sektora, pri čemu je kreditna tražnja stanovništva znatno izraženija nego kod privrede, što podržava dalji rast potrošnje.

U Republici Srbiji, usporenje rasta nije bilo tako izraženo kako je inicijalno izgledalo: realan BDP je rastao do procenjenih 3.4 odsto u 2019. godini, delimično zahvaljujući izgradnji dela gasovoda Turski Tok koji prolazi kroz Srbiju. Za 2020. i 2021. godinu prognozirana stopa rasta je revidirana naviše, na 3.4 odsto i 3.2 odsto. Očekuje se da će prilivi stranih direktnih investicija nastaviti da obezbeđuju podršku investicionim ulaganjima, dok će rast plata i velikodušnu socijalnu politiku potpomoći dalji rast privatne potrošnje. Snažan rast kredita ostvaren je u 2018. godini, usled većeg poverenja građana, a iako trenutna stopa rasta od oko 9 odsto godišnje možda neće biti održana, izgledi za naredne dve godine su pozitivni.

3. Značajni događaji u 2019.

3.1. Listiranje Addiko Grupe na berzi

Addiko Bank AG je 12. jula 2019. godine izala sa ponudom svojih akcija na Bečkoj berzi. Ukupno je pušteno 19,500,000 akcija po ceni od 16 evra za akciju. Ovaj proces bio je treći najveći na berzi u Beču 2019. godine, a najveći što se tiče evropskog finansijskog sektora. Uspešan završetak ovog procesa predstavlja ključno dostignuće za Grupu kojim se obezbeđuje dalja realizacija definisane strategije i stabilan razvoj poslovanja.

3.2. Retail

Addiko Banka pruža svojim klijentima fizičkim licima moderno korisničko iskustvo u skladu sa strategijom jasnog i jednostavnog bankarstva - fokusirajući se na bitno, u cilju da postane primarna banka za ključne proizvode: gotovinske kredite, dozvoljeno prekoračenje, kreditne kartice i tekuće račune.

Bankarski proizvodi u segmentu poslovanja sa stanovništvom su standardizovani i unapređeni. Primarni fokus tokom 2019. godine je, pored kreditnog poslovanja bilo i unapređenje kartičnog poslovanja. Klijenti su odlično prihvatali novu debitnu MasterCard karticu, dok je uspešno implementirana i nova MasterCard kreditna kartica koja klijentima nudi mogućnost otplate na tri različita načina (u zavisnosti od klijentovog izbora). Ponuda proizvoda banka osiguranja je obogaćena sa proizvodima dostupnim većini naših klijenata.

Digitalne mogućnosti Banke kontinuirano se razvijaju sa misijom da poboljšaju i obogate korisničko iskustvo pre svega na mobilnoj platformi. Pored transakcionog bankarstva, klijenti Addiko Banke sada mogu da putem m-bankinga apliciraju za gotovinski kredit i dozvoljeno prekoračenje i dobiju sredstva na svom tekućem računu, u roku od par minuta, bez odlaska u banku.

U domenu segmenta mikro klijenata, Addiko Banka se u 2019. godini fokusirala na transakcioni biznis klijenata i dalju prodaju jedinstvene ponude paketa računa. Jednostavnost i brzina procesa otvaranja paketa računa (za koji je potrebna samo lična karta) je prepoznata od strane klijenata i baza klijenata - korisnika ovih proizvoda se konstantno uvećava.

U cilju daljeg povećanja zadovoljstva klijenata, Addiko banka je za mikro klijente lansirala novo jedinstveno Addiko Business e-bank rešenje, koje omogućava jednostavno kreiranje elektronskih naloga platnog prometa, pregled dinarskih i deviznih računa, depozita i plasmana klijenta koje koristi u banci.

3.3. Corporate

Addiko Banka jedna je od lidera u segmentu digitalne transformacije kako u Srbiji, tako i na drugim tržištima na kojima posluje.

Potrebe klijenta su nam u centru pažnje i osnovni su razlog za sprovođenje promena i unapređenje postojećih procesa. Segment malih i srednjih preduzeća jedan je od tri fokusa Addiko banke i zato je digitalni tim zadužen za rad sa korporativnim klijentima u saradnji sa kompanijom Appian lansirao internu platformu za upravljanje poslovnim procesima.

Ova platforma je omogućila značajno ubrzanje i pojednostavljenje procesa odobravanja kreditnih proizvoda, što za posledicu ima rast zadovoljstva klijenata Addiko Banke.

Appian BPM platforma obezbeđuje sledeće funkcionalnosti:

- visok nivo automatizma,
- kraće vreme za proceduru odobrenja,
- transparentnost procesa odobravanja, kroz praćenje procesa odobrenja u realnom vremenu
- bolji kvalitet podataka,

što doprinosi da se kreditne odluke donose jednostavnije i brže.

U okviru jednostavne Addiko procedure odobravanja kredita, banka je u mogućnosti da sredstva klijentu plasira u roku od tri radna bankarska dana. Imajući u vidu navedeno, proces odobravanja i realizacije kreditnih sredstava je ubrzan za više od 50 odsto.

Zahvaljujući tome, SME klijenti Addiko Banke sada mogu u tri jednostavna koraka da podnesu zahtev za kredit ili Trade finance proizvode (činidbene garancije, obavezujuće pismo o nameri) u iznosu do 300.000 EUR.

Istovremeno, razvijeno je i novo Addiko Business e-bank rešenje koje omogućava korisnicima da imaju pregled svih realizovanih plasmana u banci. U planu za 2020. godinu, na

čemu tim Addiko banke sada aktivno radi, je nova verzija koja će omogućiti klijentima još bolju i bržu uslugu.

Svakako brzina, transparentnost i jednostavnost su tri stvari koje klijenti žele u poslovanju sa bankom. Digitalna transformacija procesa i proizvoda koje Addiko sprovodi upravo to i omogućava.

3.4. Digitalna transformacija

Addiko Banka nastavila je sa radom na digitalnoj transformaciji svojih proizvoda i usluga što je od početka postojanja brenda utkano u strategiju poslovanja banke. Vremenom, Addiko je postao prepoznatljiv na tržištu kao lider u digitalizaciji ne samo u Srbiji već i u drugim zemljama u kojima poslujemo. Poštujući područja fokusa (stanovništvo i MSP sektor) Addiko je tokom 2019. godine pružio klijentima novine. Pušten je jedinstveni proizvod mKredit i podnošenje zahteva za dozvoljeni minus, a nastavljen je i trend pojednostavljivanja i ubrzavanja procesa za korporativne klijente.

Početkom 2019. godine pušten je novi proizvod mKredit i apliciranje za dozvoljeni minus kroz m-banking aplikaciju. Klijenti Addiko banke mogu kroz m-banking aplikaciju da apliciraju za kredit 24 časa dnevno, 365 dana u godini bez odlaska u ekspozituru. Izuzetno smo ponosni jer je proces kompletno digitalizovan. Ovim proizvodom još jednom smo potvrdili lidersku poziciju kada su inovacije u digitalne proizvode u pitanju. Ovi napori prepoznati su i nagradom „Najbolji projekat“ u izboru Veracomp Top 100 CIOs foruma.

Digitalna transformacija i kreiranje novih digitalnih proizvoda i usluga ostaju strateški pravac Addiko Banke. Addiko će nastaviti da investira i da tržištu isporučuje proizvode koji su prilagođeni potrebama klijenata, koji su jednostavni i laki za korišćenje. To se posebno odnosi na m-banking aplikaciju koja je jedinstveni ekosistem koji nadograđujemo i oblikujemo kako to klijenti od nas zahtevaju.

3.5. Fokus na unapređenje iskustva klijenata

Kao deo svakodnevne usmerenosti na povećanje zadovoljstva klijenata, u toku 2019. godine puštena je u rad aplikacija koja utvrđuje zadovoljstvo uslugama Addiko Banke.

Aplikacija pruža mogućnost anketiranja klijenata koji su posetili ekspozituru Addiko Banke, a na temu njihovog zadovoljstva uslugama koje su koristili. Navedeno anketiranje omogućava merenje zadovoljstva klijenata i identifikovanje kritičnih tačaka u procesima.

Kontinuirano se sprovode aktivnosti Mystery Shopping-a i anketiranje klijenata od strane Kontakt centra, kako bi se

unapredio kvalitet usluge u ekspoziturma i povećalo zadovoljstvo klijenata.

3.6. Kontinuirano upravljanje troškovima i povećanje efikasnosti

Sa stalnim fokusom na optimizaciju procesa i uspostavljanje efikasne, agilne i integrisane organizacije, tokom 2019. godine je izvršeno dalje poboljšanje postojećih IT aplikacija.

Kao rezultat tekućih inicijativa za optimizaciju troškova, ostvareno je smanjenje operativnih troškova, uprkos dodatnim investicijama i unapređenje digitalnih mogućnosti Banke. Addiko Banka je dobro pozicionirana za dalje značajno poboljšanje ukupne efikasnosti što dalje pozitivno utiče na odnos troškova i prihoda (CIR).

3.7. Pregled poslovne strategije

Nakon uspešne implementacije svoje originalne poslovne strategije (nastale nakon promene vlasništva u julu 2015. godine) i opsežnog repozicioniranja kao „specijalizovane banke“ u regionu jugoistočne Evrope, Addiko Banka dalje unapređuje svoju strategiju da se razlikuje od univerzalnih bankarskih modela koji dominiraju u regionu jugoistočne Evrope fokusirajući se na svakodnevne bankarske aktivnosti za koje pogodnost i brzina mogu da rezultuju većim maržama. Takve usluge se uglavnom sastoje od transakcija koje ne zahtevaju posebnu savetodavnu podršku, a pogodne su za standardizaciju i isporuku preko digitalnih kanala.

Banka se fokusira na plasmane koji daju viši prinos nakon troška rizika kao specijalista za kreditiranje potrošača i malih i srednjih preduzeća u „realnoj ekonomiji“, koja obavljaju proizvodnu, trgovinsku i poljoprivrednu delatnost sa dokazanim zaradivačkim sposobnostima. Tržišta u regionu jugoistočne Evrope koja nisu dovoljno pokrivena ovakvim bankarskim uslugama nude atraktivne mogućnosti rasta koji će se postići kroz približavanje evropskim standardima, naročito kada se digitalne bankarske mogućnosti prošire u regionu.

Addiko Banka pruža moderno korisničko iskustvo u skladu sa svojom strategijom pružanja jednostavnog bankarstva - „fokusiranje na bitno, efikasni smo i jednostavno komuniciramo“. Bankarski proizvodi i usluge konstantno se standardizuju i usavršavaju, posebno u segmentu poslovanja sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima, kako bi se poboljšala efikasnost, promovisala jednostavnost i povećala pogodnost klijenta, uz istovremeno smanjenje rizika i održavanje kvaliteta portfolija.

Na osnovu ovog pristupa, Addiko Banka je postigla svoj cilj transformisanja poslovanja ka ključnim strateškim segmentima rasta kreditnih poslova sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima, kao i platnih usluga („fokus

oblasti“). Addiko Banka je prvenstveno usmerena na plasiranje neobezbeđenih gotovinskih kredita stanovništvu i kreditnih linija za obrtna sredstva malim i srednjim preduzećima koji se uglavnom finansiraju iz depozita stanovništva. Portfolio stambenih kredita i plasmana javnom sektoru i velikim preduzećima („nefokusne oblasti“) postepeno se smanjuje tokom vremena, budući da su otplate od strane klijenata više od novih plasmana u tim oblastima, čime se sredstva stavljaju na raspolaganje za rast kreditiranja stanovništva i malih i srednjih preduzeća. Pored toga, Banka nastavlja izgradnju prepoznatljivog modela poslovanja sa digitalnim mogućnostima.

Nadovezujući se na svoju uspešnu početnu strategiju, Addiko Banka će dalje nastojati da putem vrhunske realizacije postane banka izbora za odabrane proizvode, zadovoljavajući ključne bankarske potrebe na brz i za klijenta najpogodniji način uz jasnu i transparentnu komunikaciju.

3.8. Ekspoziture

Addiko Banka u Srbiji je na kraju 2019. godine imala ukupno 37 ekspozitura. Cela mreža ekspozitura je podeljena u tri regiona, od toga 17 ekspozitura se nalazi u Regionu Beograd, 10 ekspozitura se nalazi u Regionu Centralna i Južna Srbija, 10 ekspozitura se nalazi u regionu Novi Sad.

3.9. Ukratko o finansijskom rezultatu

Addiko Bank a.d. Beograd sa svojim vrednostima - fokusiramo se na bitno, efikasni smo i komuniciramo jednostavno, je tokom 2019. godine potvrdila svoju strategiju preorijentisanja od univerzalne banke ka specijalizovanoj i ostvarila značajan rast u proizvodima i segmentima koji nose veće margine, odnosno ka gotovinskim kreditima i kreditima namenjenim malim i srednjim preduzećima. Ukupan neto rezultat na kraju 2019. godine je 1.11 milijardi dinara.

Ukupan prihod od kamata koje je banka ostvarila je 4.54 milijarde dinara. Sektor poslovanja sa stanovništvom i mikro klijentima je (ako se izuzme portfolio stambenih kredita) realizovao 2.1 milijardi dinara, dok je Segment malih i srednjih preduzeća ostvario prihod od kamate u iznosu od 0.7 milijardi dinara. Na osnovu ostvarenih stopa rasta portfolija kredita namenjenih stanovništvu i mikro segmentu od 14% (+2.7 milijarda dinara) i kredita namenjenih malim i srednjim preduzećima od 6% (1.1 milijardi dinara), Addiko Bank a.d. Beograd je uspela da savlada izazove koje diktira dinamično okruženje i da ostane pouzdan poslovni partner svojim klijentima.

Orijentacija banke ka gotovinskim kreditima i kreditima namenjenim malim i srednjim preduzećima uticala je na povećanje prihoda od kamata pomenutih

„fokus“ segmenata za 32% odnosno 21% u odnosu na ostvarenja iz 2018. godine.

Ukupni kreditni portfolio Addiko Banke na kraju 2019. godine iznosi 67.6 milijarde dinara. Rezultat primene poslovne strategije banke jeste rast učešća ova dva profitabilnija segmenta na 62% u ukupnim bruto kreditima banke (kraj 2018. godine: 52%).

Neto prihod od naknada iznosi 1.4 milijarde dinara. Da klijenti cene visok nivo usluge i orientaciju ka klijentu i njegove stvarne potrebe, kao i transparentnost u poslovanju, najbolje govori podatak o ostvarenom rastu neto prihoda od naknada od 100.1 miliona dinara u odnosu na 2018. godinu.

Neprestanim kreiranjem novih proizvoda i usluga i prilagođavanjem potrebama klijenata banke u skladu sa tržišnim uslovima Addiko Banka je zadobila poverenje značajnog broja klijenata.

Prateći globalna kretanja sa težnjom ka unapređenju zadovoljstva klijenata, tokom 2019 godine Addiko Bank a.d. Beograd je uvela značajan broj inovacija u pogledu razvoja digitalnih usluga i kanala prodaje, uvodeći M-loan kao jedan od najednostavnijih i najbržih načina odobravanja kredita.

Ukupan portfolio kreditnih kartica je povećan u 2019. godini. Addiko Bank a.d. Beograd je tokom 2019. godine obogatila i ponudu platnih kartica nudeći jednu sveobuhvatnu Mastercard kreditna 3u1 platnu karticu koja zamenjuje tri kartice koje je do sada banka imala u ponudi, i omogućava da klijenti sami biraju da li će koristiti istu za prodaju na rate, kao kreditnu revolving ili kao charge karticu, što pokazuje da je u fokusu banke zadovoljstvo njenih klijenata.

Jedan od najvažnijih ciljeva u 2019. godini bio je podrška pozitivnim rezultatima prodaje, uz pažljivo definisanje cena proizvoda i osiguranje potrebnih sredstava za rast aktive. Imajući to u vidu, Addiko Bank a.d. Beograd je u saradnji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) obezbedila dodatna izvore finansiranja usmerenih malim i srednjim preduzećima, neophodnim za investicije i obrtna sredstva. Istovremeno banka je bila usmerena ka smanjenju velike koncentracije pojedinačnih depozita klijenata banke što je uspešno i realizovano. Takođe, potpisani je ugovor sa USAID-om i kreće se u realizaciju tokom 2020. godine.

Portfolio stambenih kredita, kredita namenjenih velikim preduzećima i javnom sektoru nisu u fokusu banke, što je u skladu sa poslovnom strategijom, i postepeno smanjenje koje je ostvareno u ovim segmentima tokom 2019. godine obezbedilo je dodatni pristup likvidnim sredstvima koja su dalje usmerena ka finansiranju „fokus“ segmenata banke. Stambeni krediti već duže vreme nisu u ponudi banke i postepeno smanjenje je rezultat redovnih otplata

postojećih klijenata. U maju 2019. godine stupio je na snagu Zakon o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima, koji je propisao obavezu banke da 38% konvertovanog duga u evre otpiše, što je uticalo dodatno na smanjenje portfolija ovog proizvoda banke. Velika preduzeća i javni sektor su prepoznati kao manje profitabilni i dosta volatilni tako da se izloženost prema njima postepeno smanjila. Međutim, i pored toga, Addiko Banka a.d. Beograd je unapredila, do sada ostvarenu, uspešnu saradnju sa pojedinačnim/profitabilnim klijentima ovih poslovnih segmenta. Ukupna aktiva banke na kraju 2019. godine iznosi 94.8 milijardi dinara.

Ostvareno je značajno poboljšanje kvaliteta aktive usled rešavanja nasleđenih problematičnih plasmana kroz uspešno rešavanje pojedinačnih većih korporativnih klijenata, pojačane aktivnosti prinudne naplate, kao i zahvaljujući sprovedenim računovodstvenim otpisima. Dodatno, pojava novih problematičnih plasmana je na niskom nivou što potvrđuje fokus banke na dugoročno održiv rast kreditnog portfolija kroz odgovornu kreditnu politiku.

Kroz efikasno upravljanje aktivom i pasivom, kao i praćenje valutne strukture, banka je osigurala da ostali operativni prihodi budu u skladu sa rastom fokusiranih segmenta poslovanja.

Operativni troškovi ne računajući amortizaciju su u 2019. godini iznosili 3.8 milijarde dinara, što predstavlja smanjenje za 142 miliona dinara u odnosu na isti period prethodne godine kao rezultat primjenjenog operativnog modela kao i stroge kontrole troškova. Banka je nastavila proces optimizacije troškova kroz reviziju organizacije i procesa s ciljem povećanja efikasnosti, uštede vremena i garantovanja većeg kvaliteta usluge i istovremeno smanjenje aktivnosti koje ne dodaju novu vrednost.

Troškovi amortizacije su porasli pre svega usled primene MFRS 16.

3.10. Društveno odgovorno poslovanje

U 2019. godini, Addiko Banka je nastavila da primenjuje jedinstvenu strategiju društvene odgovornosti na svim tržištima na kojima posluje. Primarni fokus je na mladima i edukaciji. Tako je Addiko Banka, u partnerstvu sa izdavačkom kućom Laguna u okviru programa Addiko Cares, nastavila da organizuje posetu dečjih pisaca institucijama za decu sa posebnim potrebama ili decu bez roditeljskog staranja. Finalna aktivnost organizovana je u Beogradu, a na svakoj od njih je prisustvovalo više zaposlenih. Osim ovih aktivnosti nastavljeno je sa doniranjem osnovnih sredstava ustanovama kojima je to potrebno. Prednost su imale obrazovne ustanove.

Osim toga, kao strateško opredeljenje Addiko Banke, kao banke koja se suočava sa digitalnom transformacijom, ona je i za zaštitu života, odnosno smanjenje štampanja i korišćenja papira.

4. Finansijski izveštaji

4.1. Analiza bilansa uspeha

U hiljadama dinara

	2019.	2018.	Promena
Prihodi od kamata	4,540,370	4,152,679	9.34%
Rashodi od kamata	-956,072	-983,514	-2.79%
Neto prihod po osnovu kamata	3,584,298	3,169,165	13.10%
Prihodi od naknada i provizija	1,519,427	1,401,414	8.42%
Rashodi naknada i provizija	-149,745	-132,431	13.07%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1,369,682	1,268,983	7.94%
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	121,122	241,398	-49.82%
Neto dobitak po osnovu reklassifikacije finansijskih instrumenata	32,598	-	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	49,587	170,624	-70.94%
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	-5,483	-8,845	-38.01%
Neto rashod po osnovu umanjenja obezvredenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-226,370	284,523	-179.56%
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	110,691	-	-
Ostali poslovni prihodi	255,113	244,699	4.26%
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	5,291,238	5,370,547	-1.48%
Troskovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	-1,420,345	-1,450,282	-2.06%
Troskovi amortizacije	-432,291	-187,935	130.02%
Ostali prihodi	99,475	110,714	-10.15%
Ostali rashodi	-2,389,889	-2,502,318	-4.49%
DOBITAK / (GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	1,148,188	1,340,726	-14.36%
Porez na dobitak	-750	-1,025	-26.83%
Gubitak po osnovu odloženih poreza	-39,743	-39,743	-
DOBITAK / (GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA	1,107,695	1,299,958	-14.79%

I pored kontinuiranog trenda smanjenja kamatnih stopa na tržištu i jake konkurenkcije, Addiko Bank a.d Beograd beleži rast Neto prihoda od kamata u iznosu od 415 miliona dinara. Ovaj rast je prvenstveno uzrokovani porastom portfolija gotovinskih kredita i kredita namenjenim malim i srednjim preduzećima, što i oslikava poslovnu politiku banke orientisanu ka kreditima sa većim marginama i koji generišu više prihode. Međutim rast je delimično neutralisan smanjenjem prihoda od državnih zapisa za 59 miliona dinara. Pažljivim definisanjem cena izvora finansiranja ostvaren je pad Rashoda od kamata za 27 miliona dinara.

Neto prihodi od naknada i provizija takođe beleže porast u 2019. godini i to za 101 miliona dinara. Pozitivan rezultat je

pre svega tangirani stalnim razvojem saradnje sa postojećim klijentima i osluškivanjem njihovih potreba. Uvođenje novih proizvoda i usluga, dalji razvoj digitalnih platformi pokazuje spremnost Addiko banke a.d Beograd da izade u susret svim zahtevima klijenata i olakša njihovo poslovanje. Rast Prihoda od naknada proizilazi iz porasta naknada po osnovu vanbilansnog poslovanja, bankosiguranja i prihoda po osnovu vođenja računa. Povećanje rashoda kartičnog poslovanja je najveći generator porasta rashoda od naknada.

Ostali poslovni prihodi nastavljaju trend rasta, tokom 2019. godine su povećani za 10 miliona dinara, pri čemu najveće učešće imaju prihodi po osnovu usluga u okviru Grupe.

Operativni rezultat pre promene troškova kreditnog gubitka ostvaren je u iznosu od 1.375 miliona dinara i beleži porast u odnosu na 2018. godinu za 318 miliona dinara, prvenstveno usled porasta Prihoda od kamata ali i optimizacijom procesa i organizacione strukture koja omogućava da se aktivnosti usmereni ka klijentima obave u što kraćem vremenskom roku. Istovremeno je velika pažnja usmerena ka kontroli operativnih troškova Banke što je rezultiralo njihovom smanjenju tokom 2019. godine za 142 miliona dinara. Sa druge strane, troškovi amortizacije su se

tokom 2019. godine povećali najviše zbog implementacije MFRS 16 kojim se operativni lizing predstavlja kao finansijski.

Troškovi obezvredenja finansijskih sredstava beleže rast tokom 2019. godine ali je vidljiv pozitivan efekat upravljanja problematičnim plasmanima kroz smanjenje ovog portfolija, kroz oporavak pojedinačnih velikih korporativnih klijenata i pojačanim aktivnostima prinudne naplate.

Dobitak nakon oporezivanja je niži za 192 miliona dinara.

4.2. Analiza bilansa stanja

Ukupna aktiva Addiko Banke a.d. Beograd je niža za 5.362 miliona dinara u odnosu na 2018. godinu što je pre svega uslovljeno Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima koji je obavezao banke da otpisu 38% duga konvertovanog u evre. Takođe, prirodna amortizacija stambenih kredita kao i kredita namenjenih velikim preduzećima i javnom sektoru, koji više nisu u fokusu banke, su dodatno uticali na smanjenje Kredita i

potraživanja od komitenata. Bez obzira na smanjenje ove pozicije bilansa stanja Addiko Bank a.d. Beograd je ostvarila značajan rast segmenata koji su u „fokusu“, odnosno portfolija gotovinskih kredita namenjenih stanovništvu kao i mikro segmentu od 14% (+2.7 miliarda dinara) i kredita namenjenih malim i srednjim preduzećima od 6% (1.1 miliarde dinara).

u hiljadama dinara

	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,884,737	11,174,771	-29%
Zalozena finansijska sredstva	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	1,680	25,656	-93%
Hartije od vrednosti	13,667,997	11,108,524	23%
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,776,939	2,442,156	14%
Krediti i potraživanja od komitenata	67,586,939	73,001,855	-7%
Nematerijalna ulaganja	1,045,046	946,053	10%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,016,499	629,876	61%
Odlozena poreska sredstva	70,003	158,974	-56%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	15,446	72,446	-79%
Ostala sredstva	691,634	558,209	24%
UKUPNO AKTIVA	94,756,920	100,118,520	-5%

Gotovina i sredstva kod Narodne banke se smanjila za 3.290 miliona dinara na 7.885 miliona dinara usled smanjenja devizne obavezne rezerve.

rezervisanja za kreditni rizik su niža nego 31.12.2018. što je rezultat kontinuiranog poboljšanja rezultata u naplati potraživanja i rešavanju problematičnih plasmana.

Ukupna neto potraživanja (bruto potraživanja nakon rezervisanja za kreditni rizik) su smanjena za 5.080 miliona dinara (komitenti -5.415 miliona dinara, banke 335 miliona dinara). Pad volumena stambenih i kredita za obrtna sredstva je delimično kompenzovan porastom gotovinskih kredita, kao i kreditnih kartica. Na kraju 2019. godine

Hartije od vrednosti obuhvataju pozicije finansijske imovine „raspoložive za prodaju“ i ova pozicija beleži rast u odnosu na prethodnu godinu. Hartije od vrednosti su takođe tangirane Zakonom o koverziji stambenih kredita obzirom da se Republika Srbija obavezala da će bankama refundirati 15% konvertovanog duga u vidu hartija od

vrednosti. Država je izdala 01.10.2019. godine Addiko Banci a.d Beograd hartiju u vrednosti od 1.6 milijardi dinara sa kamatnom stopom od 4%.

Osnovna sredstva pokazuju rast i u 2019. godini su povećana za 387 miliona dinara i to pre svega zbog implementacije MFRS 16.

Nematerijalna imovina se povećala 99 miliona dinara u odnosu na 946 miliona dinara zbog daljeg razvoja novih aplikacija za e-bankarstvo i investicija za poboljšanje digitalnih mogućnosti što pokazuje da Banka prati trendove na tržištu i želi da svojim klijentima obezbedi najbolje uslove da obavljaju svoje poslovanje brzo i sigurno i samim

tim se pokaže kao Banka koja je pouzdan poslovni partner svojim klijentima.

Ostala aktiva se beleži porast od 133 miliona dinara usled porasta ostalih potraživanja po kartičnom poslovanju.

U hiljadama dinara

	31.12.2019.	31.12.2018.	Promena
Obaveze po osnovu derivata	9,608	24,942	-61%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,641,891	7,589,826	-26%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema ostalim komitetima	60,988,985	65,789,053	-7%
Subordinirane obaveze	3,934,511	3,911,759	1%
Rezervisanja	385,714	369,533	4%
Tekuce poreske obaveze	750	1,025	-27%
Odlozene poreske obaveze	-	33,785	-100%
Ostale obaveze	1,408,794	1,000,664	41%
Akcijski kapital	20,545,294	20,545,294	0%
Dobitak	1,107,695	1,299,958	-15%
Gubitak	-1,126,066	-1,126,066	
Rezerve	1,859,744	678,747	174%
UKUPNO PASIVA	94,756,920	100,118,520	-5%

Ukupna pasiva tokom 2019. godine beleži pad najviše zbog smanjenja Depozita klijenata. Zbog toga je nastavljena dobra saradnja sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) i potpisani ugovor sa USAID-om, kao dodatnim izvorima finansiranja pre svega za mala i srednja preduzeća. Druga pozicija koja je zabeležila najveći pad su Finansijske obaveze po amortizovanom trošku, koje su niže za 1.948 miliona dinara, prvenstveno zbog smanjenja kratkoročnih međubankarskih kredita u dinarima. Jedan od glavnih prioriteta Addiko Bank a.d Beograd tokom 2019. godine

jeste razvoj stabilne depozitne baze klijenata koja će podržati dalji rast aktive.

Rezervacije su povećane za 16 miliona dinara u odnosu na 2018. godinu, usled većeg iznosa rezervisanja za sudske sporove i smanjenja rezervacija po garancijama.

U toku 2019. godine Addiko Bank a.d Beograd je imala isplatu dividendi akcionarima.

5. Upravljanje ljudskim resursima

Strategija ljudskih resursa pokreće kulturnu transformaciju Addiko Banke. HR procesi Addiko Banke su

kvalitetni i odnose se na upravljanje radnim učinkom, selekciju i regrutaciju, razvoj talenata, edukaciju i razvoj liderских karakteristika u cilju obezbeđivanja agilnosti stavova i sposobnosti zaposlenih. Procena upravljanja radnim učinkom i talentima su ključni procesi koji se

koriste za identifikovanje, razvoj, vrednovanje i prepoznavanje visokokvalitetnih zaposlenih i talenata. Na ovaj način, Addiko Banka teži uspostavljanju kvalitetnog radnog okruženja kako bi postala jedan od najpoželjnijih poslodavaca, privukla talente i pružila zaposlenima perspektivu za dalji karijerni razvoj.

U 2019. godini, Addiko Bank a.d. Beograd je uspešno prošla sertifikaciju Poslodavac Partner u okviru koje su ocenjivani HR procesi u pet oblasti: strategija, reputacija i selekcija, upravljanje radnim učinkom, usavršavanje i razvoj i odnos prema zaposlenima, čime je postala u tom trenutku, jedina banka u Srbiji sa statusom Poslodavac Partner.

Tokom 2019. godine, jedna od oblasti u fokusu ljudskih resursa, bile su nove obuke usmerene ka razvoju liderskih i prodajnih veština. Standardizovanje HR procesa nastavljeno je u oblastima zapošljavanja, onboarding-a, kao i izveštavanja o personalnim troškovima. U cilju ostvarivanja prave ravnoteže između poslovnog i privatnog života, Addiko Bank a.d. Beograd je uvela benefite za svoje zaposlene poput kliznog radnog vremena, slobodnog dana za rođendan, slobodnog dana za polazak deteta u prvi razred osnovne škole i solidarne pomoći za rođenje deteta. Addiko Bank a.d. Beograd je nastojala da pomaže zaposlenima u slučaju životnih nepogoda različitim aktivnostima u vidu solidarne pomoći.

Kontinuirana interna komunikacija i promocija poželjnog ponašanja na radnom mestu (Addiko „Vrednosti i ponašanja“) bili su od ključnog značaja za dalji razvoj poslovne kulture. Ovi elementi su 2019. godine integrirani u inicijative i programe upravljanja radnim učinkom zaposlenih, razvoja talenata, kao i razvoja liderskih karakteristika. U 2019. godini usvojena je Strategija za diverzitet i inkluziju za period od 2019. godine do 2021. godine. Na kraju 2019. godine, Addiko banka je imala 530 FTE. U narednom periodu biće sprovedena HR merenja kako bi se obezbedilo da pravi zaposleni zauzimaju ključne pozicije.

6. Sistem interne kontrole za računovodstvene procedure

Addiko Banka ima sistem interne kontrole računovodstvenih postupaka kojima se definišu i realizuju procesi u celoj organizaciji. Organi upravljanja u svakom organizacionom delu su odgovorni za primenu pravila i procedura Banke. Usklađenost sa politikama Banke se prati u okviru revizije koju izvršavaju interni i eksterni revizori.

Sistem interne kontrole, kao deo sistema upravljanja rizicima Banke, ima sledeće opšte ciljeve:

- Zaštita i sprovođenje poslovnih strategija i strategija rizika, kao i politika Banke;
- Efektivno i efikasno korišćenje svih resursa u cilju postizanja ciljanog komercijalnog uspeha;
- Obezbeđivanje pouzdanog finansijskog izveštavanja;
- Podrška i usklađivanje sa svim relevantnim zakonima, pravilima i propisima;

Posebni ciljevi u vezi sa računovodstvenim procedurama Banke su da sistem interne kontrole osigura da su sve poslovne transakcije blagovremeno, korektno i na jedinstven način evidentirane za računovodstvene svrhe.

Pored toga, sistem treba da obezbedi da nema grešaka ili namere prevare koje bi uticale na adekvatno iskazivanje finansijske pozicije i performansi kompanije.

To je slučaj kada god su podaci dati u finansijskim izveštajima i napomenama u suštini u suprotnosti sa ispravnim podacima, odnosno kad god, pojedinačno ili zbirno, oni mogu da utiču na odluke od strane korisnika finansijskih izveštaja, pri čemu takva odluka može izazvati ozbiljnu štetu, kao što su finansijski gubici, nametanje sankcija od strane bankarskog supervizora ili reputacione štete.

Sistem interne kontrole sam po sebi nije statičan sistem već se permanentno prilagođava novom okruženju. Implementacija sistema interne kontrole se u osnovi zasniva na integritetu i etičkom ponašanju zaposlenih. Izvršni odbor i menadžment tim aktivno i svesno prihvataju njegovu ulogu svojim primerom ponašanja.

7. Upravljanje finansijskim rizicima

Sistem upravljanja rizicima Banke ima za cilj da se putem poštovanja i primene principa, politika i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju minimiziraju u najvećoj mogućoj meri, da svi aspekti poslovanja Banke budu stabilni i što je moguće manje osjetljivi na negativne interne i eksterne faktore, kao i da rizični profil Banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Strategija za rizike Banke proizilazi iz njene poslovne strategije i opisuje planiranu strukturu poslovanja, strateški razvoj i rast uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje faktorima rizika. Ona definiše okvir za praćenje, kontrolu, i limitiranje rizika kojima se Banka izlaže u svom poslovanju, dok ujedno osigurava adekvatnost internog kapitala, poziciju likvidnosti,

solventnosti i ukupnu profitabilnost. Politike i procedure upravljanja pojedinačnim rizicima Banke temelji na zahtevima zakonske i podzakonske regulative Narodne banke Srbije, kao i na smernicama, principima i relevantnim aktima Addiko Grupe.

Banka je uspostavila sveobuhvatan sistem za upravljanje rizicima koji je integriran u sve njene poslovne aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični profil Banke u kontinuitetu bude u skladu sa utvrđenim okvirom sklonosti ka rizicima i toleranciji prema rizicima (eng. *Risk Appetite Framework - RAF*). Okvir za upravljanje rizicima definije nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Mere kojima je definisan RAF su kalibrisane uzimajući u obzir Poslovni plan, Strategiju za rizike i Plan oporavka koji predstavljaju okvir za pravilno unutrašnje upravljanje i kontrolu rizika.

Osim toga, Banka u sklopu strateškog upravljanja rizicima sprovodi još jedan jedan od ključnih procesa - proces interne procene adekvatnosti kapitala (eng. *Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP*) sa ciljem utvrđivanja nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena. ICAAP služi kao alat za procenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te sprovođenje strategije Banke primerene za očuvanje adekvatnog nivoa internog kapitala.

U upravljanju rizicima Banke (identifikovanje rizika, merenje/procena rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika), tokom 2019. godine, aktivno su učestvovali:

- Organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom o bankama - Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Kreditni odbor Banke;
- Radna tela Izvršnog odbora Banke - Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za praćenje korporativnih klijenata kao i Savetodavno telo za upravljanje operativnim rizikom;
- Organizacioni delovi Banke - Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje rizicima plasmana privredi, Sektor za upravljanje Retail rizikom i naplatom, Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja i po potrebi drugi organizacioni delovi Banke.

Ključni rizici kojima je Banka izložena proizlaze iz samog poslovanja Banke kao i tržišnih uslova, a Banka se sa njima suočava u vidu kreditnog rizika, rizika likvidnosti, kamatnog, tržišnih rizika, operativnog rizika i ostalih

rizika kao što su rizik ulaganja u pravna lica i osnovna sredstva i rizik zemlje.

7.1. Kreditni rizik

Proces procene i praćenja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog klijenta i grupe povezanih lica vrši se u skladu sa usvojenim politikama i procedurama kojima su utvrđena pravila i kriterijumi za odobravanje novih plasmana, definisane aktivnosti koje se preduzimaju, obaveze i odgovornosti lica uključenih u proces praćenja kreditnog rizika.

Proces identifikacije, procene, merenja i upravljanja kreditnim rizikom sprovodi se na kontinuiranoj osnovi te obuhvata ukupan portfolio Banke koji podleže kreditnom riziku.

Metodologija Banke za obezvređenje po MSFI 9 je u 2019. godini dodatno unapređena primenom novih makroekonomskih predviđanja, kalibriranjem na dužim vremenskim serijama, unapređenim biheviorističkim modelom, te izmenom pojedinih parametara modela koji su rezultirali iz aktivnosti tekuće validacije primenjenih modela kreditnog rizika.

Tokom 2019. godine Banka je u potpunosti bila usklađena sa Basel III standardima u pogledu kapitalne adekvatnosti. Ukupni kapitalni zahtev za kreditni rizik na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 5.3 mld. RSD, pokazatelj adekvatnosti kapitala (PAK) iznosi 27.05%, dok je pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (koji je jednak vrednosti pokazatela osnovnog kapitala) na nivou od 26.30%.

7.2. Rizik likvidnosti i kamatni rizik

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti Banke temelji se na merama i kriterijumima propisanim od strane Narodne banke Srbije i fokusiran je na kratkoročnu i strukturalnu likvidnost uz implementaciju adekvatnog sistema limitiranja i politika i procedura za rano upozorenje usklađenih sa okvirom ICAAP i ILAAP (eng. *Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*), kao i principima upravljanja rizikom likvidnosti Addiko Grupe.

Aktivnosti upravljanja rizikom likvidnosti Banke u toku 2019. godine bile su usmerene na merenje, praćenje i izveštavanje o projekcijama priliva i odliva likvidnosti, rezervi likvidnosti u različitim scenarijima redovnog poslovanja i potencijalnih kriza likvidnosti, kao i na praćenje i redovno izveštavanje organa Banke i ALCO odbora o dinamici kretanja regulatorno propisanih pokazatelia likvidnosti (pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti, pokazatelj pokrića likvidnom

aktivom - *Liquidity Coverage Ratio - LCR*), kao i drugih pokazatelja likvidnosti po internoj metodologiji Banke ili Basel III standardu (*Liquidity Value-at-Risk*, *Net Stable Funding Ratio - NSFR*).

Tokom 2019. godine svi pokazatelji likvidnosti, kako regulatorni tako i indikatori definisani internim aktima Banke u vezi sa upravljanjem rizikom likvidnosti su bili usklađeni i iznad propisanih limita. Vrednosti pokazatelja likvidnosti propisanih regulativom Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2019. godine iznose: pokazatelj likvidnosti - 1.87%, uži pokazatelj likvidnosti - 1.54% i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR) - 167%.

Sistem upravljanja kamatnim rizikom Banke zasniva se na propisanim principima od strane Narodne banke Srbije i Addiko Grupe sa fokusom na analizu, merenje, praćenje i izveštavanje o kamatnom riziku iz bankarske knjige. U toku 2019. godine svi pokazatelji izloženosti Banke kamatnom riziku bili su usklađeni i okvirima utvrđenih limita definisanih politikama i procedurama Banke u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom.

7.3. Devizni rizik i ostali tržišni rizici

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika, kao odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke, uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala. U toku cele 2019. godine Banka je imala usklađen pokazatelj deviznog rizika sa zahtevima Narodne banke Srbije, a na dan 31. decembra pokazatelj je iznosio 1.92%.

Upravljanje tržišnim rizicima Banke regulisano je odgovarajućim politikama kojima se definije način sprovođenja kriterijuma i mera koje propisuje Narodna banka Srbije i principa Addiko Grupe za kontrolu i upravljanje tržišnim rizicima i koje na predlog Izvršnog odbora usvaja Upravni odbor Banke. Banka je tokom 2019. godine upravljala i kontinuirano imala usklađen nivo izloženosti cenovnom riziku koji proistiće po osnovu ulaganja Banke u dužničke hartije od vrednosti, a izloženost je u najvećem delu generisana ulaganjem Banke u državne hartije od vrednosti Republike Srbije.

7.4. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica kontrolisan je i praćen formiranjem jedinstvenih baza podataka o povezanim licima, aktivnim monitoringom, kao i u okviru postupka regulatornog izveštavanja. Banka u toku 2019. godine nije imala prekoračenja regulatorno

propisanih limita izloženosti prema jednom odnosno grupi povezanih lica, a o tome se redovno izveštava Savetodavno telo za kontrolu rizika i organi Banke.

7.5. Operativni rizik

S ciljem sveobuhvatnog praćenja izloženosti Banke operativnom riziku, sistem upravljanja operativnim rizikom zasniva se na standardnim principima identifikovanja kroz prikupljanje i klasifikovanje podataka o dogadjajima operativnog rizika i gubicima po tom osnovu, primenu i praćenje mera za otklanjanje i ublažavanje i redovno izveštavanje organa Banke i Savetodavnog tela za upravljanje operativnim rizikom sa fokusom na blagovremenu analizu uzroka i predlaganje mera za minimizaciju izloženosti Banke operativnom riziku.

Banka je i u 2019. godini nastavila da vrši i procenu operativnog rizika koji mogu nastati prilikom uvođenja novih proizvoda i iz aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i procenu sistema rizika i internih kontrola u ključnim procesima Banke (eng. *Risk and Control Self-Assessment*).

Za obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka koristi standardizovani pristup po kome kapitalni zahtev za operativni rizik Banke na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 826 miliona RSD.

7.6. Adekvatnost sistema upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima Banke tokom 2019. godine bio je adekvatan, imajući u vidu da je Banka u tom periodu:

- Zahvaljujući adekvatnom pristupu odobravanja novih plasmana i unapređenjima u upravljanju i rešavanju problematičnih plasmana, značajno smanjila udio problematičnih izloženosti u ukupnoj izloženosti, znatno ispod nivoa planiranog i saglasno proseku tržišta;
- Uspešno sprovedla postupak konverzije duga po osnovu stambenih kredita fizičkim licima indeksiranih u švajcarskim francima u dug indeksiran u evrima i u propisanom roku postupila saglasno Zakonu o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima koji je stupio na snagu u maju 2019. godine;
- U okviru nastavka primene standarda MSFI 9 za obračun obezvređenja finansijskih sredstava, izvršila primenu novih makroekonomskih predviđanja i ažuriranje parametara rizika - PD (eng. *Probability of Default*) i LGD (eng. *Loss Given Default*) modela za obračun ispravki vrednosti bilansne aktive i vanbilansnih stavki;

- Uslugdila nivo koncentracije po osnovu izloženosti određenim vrstama proizvoda, svođenjem učešća portfolija sa inicijalnom ročnošću iznad 8 godina ispod propisanog koeficijenta;
- Unapredila metodologiju za analizu rizika uvođenja novog proizvoda i analizu rizika koji mogu nastati poveravanjem aktivnosti trećim licima i utvrđivanje uticaja na rizični profil i adekvatnost kapitala Banke na način da uvođenje novih proizvoda i poveravanje aktivnosti trećim licima bude u skladu sa strategijom za upravljanje rizicima, utvrđenom sklonosću ka rizicima i odgovarajućim limitima rizika Banke;
- Regulatorne i interno definisane pokazatelje izloženosti značajnim rizicima održavala u okvirima propisanih limita, redovno pratila i izveštavala organe upravljanja i radna tela Banke uključujući i pokazatelje predviđene važećim Planom oporavka;
- Redovno pratila izloženosti po različitim tipovima rizika u odnosu na regulatorne i interno postavljene limite i blagovremeno definisala mere za prevenciju prekoračenja limita;
- ICAAP proces sprovodila redovno, i sve izračunate vrednosti u vezi sa kapitalom održavala usklađeno sa interno i regulatorno propisanim ograničenjima;
- Dobila preporuke Narodne banke Srbije u okviru sprovođenja procesa supervizorske procene (SREP), te ih je uzela u obzir u pravcu unapređenja sistema integrisanog upravljanja rizicima Banke.

8. Očekivanja

Očekuje se da će se dobro makroekonomsko okruženje kako u Srbiji tako i u drugim zemljama u kojima Addiko Grupa posluje, nastaviti i u narednim godinama. Iako se na globalnom nivou očekuje usporenje rasta i stalni deflacioni impulsi, rast privreda u regionu Jugoistočne Evrope ostaje stabilan. Ipak, malo je verovatno da će stope rasta zemalja dostići nivoe zabeležene u 2018. godini. Predviđanja su da će u Srbiji biti ostvaren rast od 3,4 odsto što je iznad proseka razvijenih evropskih ekonomija.

Istovremeno, očekuje se da se trendovi iz prethodnih godina u evropskom bankarskom sektoru nastave. S jedne strane, sektor se suočava sa izazovima u vidu okruženja niskih kamatnih stopa, opšteg pritiska na cene zbog viška likvidnosti na tržištima i stalnog porasta regulatornih zahteva, koji negativno utiču na profitabilnost banaka. Pored toga, ove aktivnosti regulatornih tela, poput primene mehanizama zaštite potrošača koji ograničavaju rast kredita u potrošačkom sektoru, takođe će negativno uticati na privatnu potrošnju, dodatno utičući na

profitabilnost. S druge strane, povećava se pritisak na učesnike na tržištu da izvrše inovacije, a sa tim i potrebu sveobuhvatnih ulaganja.

S obzirom na ove izazove, ali i prilike, Addiko Banka je nastavila da bude prepoznatljiva kao lider u digitalnoj transformaciji i da na taj način preduzme dalje značajne korake ka ostvarenju svojih srednjoročnih ciljeva. Addiko je pozicioniran kao inovativni brand i kao specijalista u oblasti neobezbeđenih potrošačkih kredita i kredita za mala i srednja preduzeća.

Glavni faktori rizika koji utiču na bankarsku industriju ostaju pogoršanje izgleda kamatnih stopa, političke ili regulatorne mere upućene ka bankama, kao i geopolitičke i globalne ekonomske nestabilnosti. Moguće posledice nedavne pojave COVID-19 virusa u Evropi na makroekonomsko okruženje ne mogu se trenutno jasno sagledati i u velikoj meri će zavisiti od daljeg razvoja događaja.

Addiko će nastaviti da sprovodi svoju fokusiranu strategiju ka fizičkim licima i sektoru MSP kao i digitalnu transformaciju. Striktno upravljanje profilom prinosa na preuzete rizike i princip samofinansiranja ostaće ključni elementi strategije.

9. Organizaciona šema

Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2019. godine prikazana je sledećim dijagramom:

